

Vuoden 2023 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille

KH 25.03.2024 § 71

Tilinpäätössäännökset

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä. Kuntalain 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Tilinpäätöskokonaisuus

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot ilmoitetaan liitetiedoissa.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutusvertailu ja toimintakertomus.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Tilinpäätökseen kuuluvat myös tarkastuskertomus, tarkastuslautakunnan arviointikertomus ja henkilöstöraportti, jotka esitetään erillisinä asiakirjoina.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä kon-

sernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Työ- ja elinkeinoministeriön kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut 13.10.2020 yleisohjeen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Lisäksi kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut konsernitilinpäätöstä koskevan yleisohjeen 31.5.2021.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (Kuntalaki 115 §).

Vuoden 2023 tilinpäätös huomioiden kumulatiivinen ylijäämä on 7.577.046,63 euroa eli 421 euroa/asukasta kohden.

Tilikauden tulos

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämistä vastuu siirtyi hyvinvointialueille 1.1.2023, mikä näkyy isoina muutoksissa kuntien toiminnassa ja taloudessa.

Toimintatuotot olivat vuoden 2023 tilinpäätöksessä 13,9 milj. euroa, ja ne vähenivät 6,6 milj. euroa (-32,2 %) vuodesta 2022. Toimintatuotoista myyntituotot vähenivät 0,9 milj. euroa (-30,9 %), maksutuotot vähenivät 6,9 milj. euroa (-79,5 %), tuet ja avustukset vähenivät 2,2 milj. euroa (-42,2 %) ja muut toimintatuotot kasvoivat 3,4 milj. euroa (90,6 %).

Tilivuoden 2023 toimintakulut olivat 64,0 milj. euroa ja ne vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 88,5 milj. euroa (-58,0 %). Toimintakuluista palvelujen ostot vähenivät 49,4 milj. euroa (-76,0 %), avustukset vähenivät 2,8 milj. euroa (-50,9 %) ja muut toimintakulut laskivat 1,4 milj. euroa (-27,1 %). Henkilöstökulut vähenivät puolestaan noin 31,2 milj. euroa (-47,3 %) ja aineisiin, tarvikkeisiin ja tavarihin käytettiin 3,7 milj. euroa edellisvuotta vähemmän (-33,7 %).

Tilinpäätöksessä tehtiin pakollinen varaus 370 000 euroa Suolahden Suojarinteen alueella sijaitsevan kylmillään olevan vanhan palvelukeskuksen purkamiseksi vuonna 2024. Tyhjillään olevasta palvelukeskuksesta on tehty erillinen riskiarviointi ja sen perusteella palvelukeskus tulisi purkaa viipymättä.

Tilikauden 2023 toimintakate oli 50,0 milj. euroa (2022: 131,9 milj. euroa), joten se pieneni 81,9 milj. euroa edellisestä vuodesta.

Kaupungin verotulot laskivat 33,5 milj. euroa (-42,2 %). Kunnallisveron kertymä oli 31,2 milj. euroa (-48,5 %) edellisvuotta heikompi. Yhteisöveron kertymä laski 2,9 milj. euroa (-30,2 %) ja kiinteistöveron kertymä oli 0,6 milj. euroa (10,8 %) edellisvuotta parempi. Valtionosuudet olivat 15,6 milj. euroa ja ne vähenivät 36,7 milj. euroa (-70,2 %) edellisvuodesta.

Sote-uudistuksessa leikattiin kuntien verotuloja ja valtionosuuksia merkittävästi, minkä vuoksi verotuloja ja valtionosuuksia kertyi huomattavasti vuotta 2022 vähemmän eikä verorahoituksen muutos ole vertailukelpoinen vuoteen 2022 nähden.

Kaupungin vuosikate oli 13,8 milj. euroa ja se parani edelliseen vuoteen verrattuna 13,6 milj. euroa. Vuosikate oli 149 prosenttia poistoista, kun luku edellisenä vuonna oli 3 %, joten kaupungin tulorahoitus oli riittävä investointien toteuttamiseen.

Suunnitelman mukaiset poistot olivat noin 8,3 milj. euroa ja ne olivat 0,1 milj. euroa suuremmat kuin edellisenä vuonna. Lisäpoistoja tehtiin 0,9 milj. euroa. Vuonna 2022 ei tehty lisäpoistoja. Yhteensä poistojen määrä oli 9,2 milj. euroa.

Tilikauden ylijäämä oli 4,6 milj. euroa, ja se oli alkuperäistä talousarviota noin 4,5 milj. euroa parempi ja vuodesta 2022 tulos parani 12,6 milj. euroa.

Tase

Kaupungin taseen loppusumma oli 170,7 milj. euroa ja se väheni 9,3 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Taseen vertailukelpoisuuteen vaikuttaa sote-uudistus, jonka seurauksena kunnista hyvinvointialueelle siirtyvät omaisuus- ja pääomaerät kirjattiin alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023. Tilinpäätöksessä 2022 kaupungin taseen loppusumma oli 180,0 milj. euroa. Pääomaeräsiirtojen tilikauden 2023 avaavan taseen loppusummaksi muodostui 175,2 milj. euroa.

Kaupungin lainakanta vuoden 2023 tilinpäätöksessä oli 73,2 milj. euroa. Lainakanta väheni noin 0,1 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Lainaa asukasta kohden on 4 070 (2022: 4 046) euroa.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluku 31.12.2023 oli 108,92 % ja vuonna 2022 suhdeluku oli 62,52 %, joten se heikkeni.

Kaupungin kertynyt ylijäämä oli 7,6 miljoonaa euroa (2022: ylijäämä 3,0 milj. euroa) ja asukasta kohden laskettuna kertynyt ylijäämä oli 421 euroa/asukas (2022: ylijäämä 166 euroa/asukas).

Rahoitus

Investointien määrä vuonna 2023 oli 6,4 milj. euroa. Rahoitusosuuksia investointeihin saatiin noin 0,1 milj. euroa ja käyttöomaisuuden myyntituloja kertyi noin 0,2 milj. euroa.

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 2,9 milj. euroa ja uutta pitkäaikaista lainaa ei otettu. Lyhytaikaisten lainojen määrä kasvoi 2,8 milj. euroa.

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta oli 7,8 milj. euroa ja rahoitustoiminnan rahavirta oli -8,1 milj. euroa. Kaupungin rahavarat vähenivät täten 0,3 milj. euroa. Vuoden lopussa rahavarat olivat noin 2,0 milj. euroa.

Konserni

Konsernin vuosikate oli 19,9 milj. euroa (1 107 euroa/asukas), kun se vuonna 2022 oli 8,7 milj. euroa (480 euroa/asukas).

Konsernin tilikauden ylijäämä oli 4,3 miljoonaa euroa (2022: 7,5 milj. euroa alijäämää).

Konsernin lainakanta vuonna 2023 oli 135,9 milj. euroa (7 558 euroa/asukas) ja vuonna 2022 lainakanta oli 187,0 milj. euroa (10 320 euroa/asukas).

Taseen loppusumma vuonna 2023 oli 264,7 milj. euroa, kun loppusumma vuonna 2022 oli 334,0 milj. euroa. Taseessa on ylijäämää asukasta kohden vuoden 2023 jälkeen 741 euroa (2022 ylijäämää 679 euroa/asukas).

Tuloksen käsittely

Toimintakertomuksessa esitetään, että vuoden 2023 tilinpäätöksen ylijäämä 4.570.819,95 euroa kirjataan yli-/alijäämättilille, jonka jälkeen taseessa on kertynyttä ylijäämää 7.577.046,63 euroa.

Johdon vahvistusilmoitus

Kansainvälisen ISA-standardin (210/580) mukaan johdon tulee antaa lausunto tilintarkastajalle siitä, onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti; onko tilinpäätös laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti sekä antavatko ne oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuisista; ovatko valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot oikeita; sekä onko kunnan sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Johdon vahvistusilmoitus on valmisteltu kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan allekirjoitettavaksi. Vahvistusilmoitus toimitetaan tilintarkastajalle ja tarkastuslautakunnalle.

Valmistelija

Talusojohtaja Tapani Hämäläinen, puh. 0400 115 256

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Tuononen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus:

- 1) allekirjoittaa Äänekosken kaupungin vuoden 2023 tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajan tarkastettavaksi;
- 2) saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen valtuuston käsiteltäväksi;
- 3) esittää valtuustolle, että tilikauden 2023 ylijäämä 4.570.819,95 euroa kirjataan yli-/alijäämättilille, jonka jälkeen taseessa on kertynyttä ylijäämää 7.577.046,63 euroa;
- 4) valtuuttaa kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan allekirjoittamaan vahvistusilmoituskirjeen tilintarkastajalle ja talousjohtajan tekemään tilinpäätökseen tekniluonteisia korjauksia.

Päätös

Hyväksyttiin.

- - - - -

TARKLTK 22.05.2024 § 39
199/02.02.02/2024

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenille ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Jos tilintarkastaja havaitsee, että kaupungin hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä, eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus. Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selvitys sekä kaupunginhallituksen lausunto. Kaupunginvaltuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehdyt muistutukset antavat aiheita. Hyväksyessään tilinpäätöksen kaupunginvaltuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.

Tilintarkastaja on saanut päätökseen vuoden 2023 hallinnon ja tilinpäätöksen tarkastamisen. Tilintarkastuskertomus jaetaan jäsenille kokouksessa. Tilintarkastaja esittää tilintarkastuskertomuksessa tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastetulta tilikaudelta. Tilintarkastuskertomus ei sisällä kuntalain 125 §:ssä tarkoitettuja muistutuksia, joten siitä ei ole tarpeen hankkia asianomaisilta tilivelvollisilta selityksiä tai lausuntoa.

Puheenjohtajan päätösehdotus

Tarkastuslautakunta:

- 1) päättää esittää tilintarkastuskertomuksen valtuustolle tiedoksi; ja
- 2) päättää esittää valtuustolle, että vuoden 2023 tilinpäätös hyväksytään ja tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1. – 31.12.2023.

Päätös

Tarkastuslautakunta:

- 1) päätti esittää tilintarkastuskertomuksen valtuustolle tiedoksi;
- 2) päätti merkitä tiedoksi kaupunginhallitukselle osoitetun tilintarkastuspöytäkirjan; ja
- 3) päätti esittää valtuustolle, että vuoden 2023 tilinpäätös hyväksytään ja tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1. – 31.12.2023.

- - - - -